

نومرو: ۳-۸۰

اداره خانه

ایستانبول، جغال اوغلنده

دائرة اجتهد

Idjtihad Constantinople

دوردنجی سنه

حریت فکریه یه خادم

نجشنبه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الہامی صفا

۱۲ ایلول ۱۳۲۹

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش،
ممالك اجنیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره

مقاله نك عنوانی (مكتب علمي - حیات علمی) در ،
محرری دوكتور عبدالله جودت در .

مقاله نك مدخلی شو كهلرله خلاصه اولونابیلیر .
انسانك موجودیت جسمانیه سی ناصل آنا رحمنده تشكلی
پذیر اولورسه ملتلك شخصیت معنویه لری ده مكتب لردم
وبالخاصه مكتب ابتدائیلر ده وجود پذیر اولور . بزم

مكتب ابتدائیلر من مقل ابتدائیلر من در . ملكتمز
سراپا معنای لغویسیله بیر «دار فنا» در : عرقزك وجود
جسمانیسی صیتمه ، دیزانتیه ری ، فرنکی ، چیچك ،
تیفوالخ خسته قلری طرفدن قیریلوب كچریلیور ، وجود
عقلیمز مكتب ابتدائیلر مزده قتل اولونماقده در . مكتب
علمی هریرده حیات علمی در . بز ، مكتب علمی ممات
عالیدر . بو مقدمه دن صوكره مقاله نك اوزی باشلايور
وبواوز تماماً حیات اوزه رنده یازیش ، حیات دن آلینمشدور .
بونلر دوشونولن شیلر دكل یاشانیلان شیلردر . عیناً
(اجتهاد) قارئیرینه عرض اولونمالیدر .

شیمدی دیکله یلم و دیکله دیکمز ، مقاله نك محرری
دكل یاشادیغمز حیات در :

«نهوت ، بزم مكتب ابتدائیلر مزدر . بز بورالردم
نسل آتییه ، یاشامای ، مبارزه ایتهمی ، غلبه چالماي
دكل .. اولمهی ، سورونمهی ، بوكوله یی ، انقیاد ایتهمی
قورقماي ، توكل ایتهمی ، وارلغی ، نفسی و عزت نفسی
اونونمايی تعلیم ایده رز .

كچن کون بك قیمتدار كنچ معلم سلیم سری بك
اوكمده اولدینی حالد پاتختك مكتب ابتدائیلر دن بیر قانچی
زیارت ایتدم . بونلرك بیر قانچك فطوغرافلرینی ده آلدق .

بونلرك ایکیسندن بحث ایده جكم . (دار السعاده
آغاسی محمد آغا مكتب ابتدائیی) دیوان یولنده در . طار
بیر قاپیدن کیردك . بز ی استقبال ایدن ، مدھش وانسانی
یره سربچی بیر آبدستخانه قوقوسی اولدی . طاشدن
یایلمش اکثر باصامغی قیریق و خطر آباد . بیرنجی

ایدی فقط نافعه نك محلی حکومتیه ویردیکی ۱۶ بیک
لیرالق برقره دی سایه سنده اوافق بیر لیمان وجوده کتیرلمش
ایسه ده ، سپر دیواری یایلمامش اولدیغدن قوم طولش
ویرسنیه قادار اسکی حالی آلاجی شبه سز بولونمشدور .
بولمازك کومروك اوکنده یایلماسی مقتضی ایکن حکومت
قوانغه یاقین بیر میدانلق اوکنه یایلمش در . سبی بعض
متجیزان بلده نك منفعت خصوصیه لرینه خدمت در . اشیای
تجاریه ینه حمال صرترلرنده اولاراق دکر دن چیقار یلاقده در .
جهت عسکریه بو یاقینلرده صو تصفیه ماکنه سی
کونوردی . فقط وینچ اولمادیغدن قومه باطمش قالمش در .

آینه مطبوعات

بوصوك كونلرده ، هفته لق ، اون بش كونلك آیلق
بیر چوق مجموعه لر چیقمايه باشلادی .

بونلر حقیقی بیر احتیاج عرفان وتنورك محصول
ونتیجه لری میدر لر بیلیم . بو مجموعه لرك بیر چوغنك
صاحب وناشر لری اون بش یکیرمی یاشلرنده کنجلردر .
بزم ملكتمزده داها اون طقوز یاشنی اکمال ایتهمش
ایکن بیر La philosophie d'Epicure یازاجاق بیر
J. M. Guyau نك ظهور ایده مه یه جکی مع الاسف
شبه سزدر . بو شبه سزك وبو قناعت موجود ایکن
بو هوس محصوللرندن بالطبع بویوك بیر تجدید وتجدد
بكله نیله مز . مقصد بو کنجلرك جسارت وشوقلرینی
قیرماق دكلدر . بونكله برابر حیاده ، اوكرنك واوكرنك
دورلرینك معین وقطی حدودلری اولدینی بیلنمه لی در
سانیم .

بو تازه مجموعه لر ایچنده (مكتب موزمسی) مطالعانه
ومتفكرانه یازیلماقده متمیزدر . (مكتب موزمسی) ینه
آیریجه بیر مقاله حصر ایتك ایستردك . بو هفته (رسمی
مكتب علمی) نك ایلول ۱۳۲۹ تاریخلی و ۴ نومرولو
نسخه سنده مندرج مدھش بیر مقاله یی معاینه ایده جکز .

وصوکنجی قاته چیققدق . تقریباً آلتی یاشندن اون ایکی یاشنه قدر قرق، قرق بش افراد نسل آتی ایله مملو . فقط نه ممکن ایچهری کیرمک ! اوطه نك قاپیسندن دیشاری یه فیرلایان هوا ی متفسد و متفسخ . . . العیاذ بالله ! یکانه اوطه سی تقریباً ۱۲ : ۱۵ متره مربعی بیر ساحه دن عبارت؛ اوزهری قبه در . صیرملر وار . فقط صیره اوزهرنده اوطورمایورلر . اورته یرده بیر مانغال ، اوزهرنده سفر طاسلری وار . دیوارده بیر اشکنجه آلتی ، فلاقه آسیلی . مغالک کنارینه اسکی تلیس چواللر سریلی . شا کردلر بوچواللر اوزهرنده یمک ییورلر . هیئت تعلیمیه یی تشکیل ایدن یتمشک ایکی صاریقلی خواجه افندی . ایلک سوزم ، سلام دن صباح دن داها اول « آمان خواجه افندی شو پنجره یی آچک اوطه ده هوا قالمش » دیمک اولدی . آلدیغم جواب « هوا یه نه اولمش ، اعلا هوا من وار ، فقط امر ییور یکز آچم » ایدی . بونی متعاقب « اولان احمد رفقی ! یانکده کی پنجره یی آچسه ک آ . » سسی قولاغمی طیرمالادی .

صوردق ، « خواجه افندی بو صیره لرده نه دن افندیلری اوطورتمایورسکیز یرده اوطورتیورسکیز » دیدک : جواب یردی :

« افندی سزه سوزک دوغروسى کچن سنه اوقاف نظارتی بو صیره لری کوندردی ، افندیلری اوطورتدق ، نهمده بیر صندالیه اوزهرنده اوطورمام لازم کلدی . اوطوردم بیر درلو راحت ایدمه دم . بن یره اوطوردم اوشاقلر [شا کردان دیمک ایسته یور] یوقاریده قالدی . بن آشاغیده قالدیم اونلری ایی کوره میوردم . باقدم اولمایاجاق اونلری ده آشاغی ایندیردم . شیمدی همیز بیر یرده داها ایی اولیور . »

« پکی : بومغالک اوزهرنده کی سفرطاسی نه در؟ » دیدم . « اوشاقلردن بیر نك ایچی کچمش . بیر آز طوزلو کول باصدی یاپیورم که بیدیره یم » دیدی و آرده شو محاوره یورودی :

— معاشکر نه قاداردر ؟

— سکسان غروش .

— قاچ یاشنده سکز ؟

— یتمش ایکی می یتمش اوچی بیلیم که .

— قاچ طلبه کز وار ؟

— وار اوتوز قرق قادار .

— جانم عددینی بیلمز میسکیز .

— والله بیلیم . یازین آزالیر ، قیشین چوغالیر .

— پکی بوسکسان غروشله نصل کچنیورسکیز .

آز دکلای ؟

— افندی بچکم بز قناعت اهلی یز اوشاقلردن ده آیده

۶۰ پاره عوائد آلیرز . کچنیورکیده رز . دنیانک نه اهمیتی

وار . سن آخرته باق . حطام دنیاده کوزمن یوق . الله

جمله مزه صوک نفسده ایمان سلامتی ویرسین یوقسه دنیا

نه یه یارار ؟

— خواجه افندی سز نه اوقوتورسیکیز ؟

— قرآن ، تجوید ، حساب .

— عربجه بیلیر میسکیز !

— نه قدر بجه .

— پکی سزه قرأندن بیر آیه اوقویاجاغم دیکله یک :

(من کان فی هذه اعمی ... الخ) بونک معناسنی

لطفاً سویلر میسکیز ؟

— امان افندی م قرآنک معناسنی آنجاق الله عظیم الشان

حضر تلری بیلیر . قرآنه معنا ویرمک کناهدر .

— خواجه افندی بونی سزه کیم سویله دی ؟

— بن مکتبه بو اوشاقلر کیی اوقورکن خواجه

سویله دی . سن سویله باقلم کناهی بونکه ، نه ایش

معناسنی سویله باقلم .

— « بودنیاده کور اولان اوتیه کی دنیاده ده کور

اولور . وایشی بلکه داها زیاده خراب اولور . » ایشته

آیه کریمه نك مال شریفی بودر . سز دنیایه هیچ

ویرمه یورسکیز . حالبوکه جناب الله دنیایه پک زیاده

بومكتب لرك قاچ طيبي اولديغى صوردم . تردد و بعض مرتبه محجوبيتله « اوقاف نظارتىك بير طيبي وار مكتبيلر ده باقيورمى بيلم » ديدى . خيرى بك حىتى در بك نزيه در ، بك متقى در محترم بيرذاتدر .

بزطن ايديوروز ، كه دونكى وبوكونكى هر دورلو مغلوبيتلر مترك سبيلرني باشقا يرلرده ارامامالى يز . (فاعتدوا بمثل ماعتدى عليكم) يعنى «سزه نه يولده ونه واسطه لرله هجوم وتعدى ايدرلر سه سزده اونلره او يولده هجوم واجراى عداوت ايديكز» امر جليلنى اى آكلامق لازم در . بزم دشمنلر مترك بزم اوزر يمز غلبه سى طوپ وتوفىكلرينك داهها زياده وداها مكمل اولماسندن دكل در ، يالكز بوندن دكلدر . يالكز بوندن اولسه بيله بو سببك ده بير سببى سبيلرى واردر .

اوروپا اخرت ايچين ياشامايور ، اوروپانك نصفى عملدن ساقط ، نصفى مفلوج دكلدر . بزده «مؤمنات» ك اساميسى يالكز ام الكتابده اوقونيور .
واضع دين (ص . ع .) حضر تلرينك ، «تحصيل علم وعرفان مسلمانلرك ارككلرينه وقادينلرينه فرض در» سوزى علمائى جاهله نك ايشنه كله يور . وديكله تن لر ايسه - وا اسفا كه بونلر در .

دوس دوغرو درد منشائنه كيدلم . سالخورده وباطل اعتقادلرك ولوله سنه قولاق اصماياراق دردى كو كندن چيقاروب آتالم ، تكامل ايتمك ايچين زمانمز ، انقلاب ياپماق ايچين توانمز مساعد دكل ، بونلرك هرايكيسى مزج ايدرك سرعت وعزم قطعى ايله يورويه لم .

۲۶ ايلول ۱۹۱۳

حب الفير

انصافىز ، سرت يوركللى بعض علمايه كوره ، بر شخصك ياشاماسى ، نفس آلماسى بيله آخره ضرر در . او كى بددين ، بد انديشلرك باشليجه سى ، كندى اسميله ياد اولنان

اهميت ويريله سنى امر ايدييور . ايشته بو آيتك معناسى غايت واضح وقطعيدر .

— بك افدى ، « الدنيا جيفة و طالها كلاب » ك معناسى ده سويله يك بن اوني بيلم . والسلام .

— بوقاره تحته اوستنده كى رقلر نه در ؟

— افدى م حساب اوقوتيورم ديدك يا ميلون ، ميلار ، قاتريلون ، كاتريلون هپسى اوكره ديرم .

— پكى افديلردن بريسى كلسين .

بو طلبم اوزره رينه بير چوجوق تيرمه يرك بت بكز قلماش بير حالده ايله ريله دى . « اوغلم آدك نه در ؟ » بدم . جواب يوق « قاچ ياشينده سين ؟ » ديدم . جواب يوق . « اوچ كره اوچ قاچ ايدر اوغلم ؟ » جواب : « اوچ كره اوچ ... » خواجه شفاعت ايدر بير ادا ايله : « افدى م بك تربيه لى بير اوشا قدرده اونك ايچين اوكنه باقيور . » دييور دى .

بوفاجه يى بوراده براقدق . بير مكتب ابتدائى ، بير مقتل ابتدائى داهها كوره لم ديدك .

تمام باب على بناسنك قارشيسنده . (خواجه تحسين افدى مكتب ابتدائيسى) عيى مزارلق ، عيى مقتل ، عيى كرداب ، عيى احوال !

استانبولده بويله ايكى يوز مقتل واردر . بونلرك جمله سى اوقاف كدر . معارفه عائد مكتب ابتدائى لرك عددى سكره بيله بالغ دكلدر .

اوقاف ناظرى خيرى بكه كيتدم ، بونلرى آكلاتدم . آلمانساده تحصيل ايتمش اولان معمار كمال الدين بك ده قارشيسنده اوطوريوردى . مصاحبه يه اشتراك ايتدى « نه ياپالم المزدن كنن بوقادار ، باشقا بير شى كله يور » ديدى .

بن بير جواب شديد ويردم ، « هيچ بير شى الدن كليورسه بومكتبلىر قاپاتمق البت الدن كنن بير ايش در . » ديدم . ينه كمال شدتله تكرر ايدييورم بو مكتبلر قاپانماق قجه كوزمز ، كوكلز آچيلمايا جاقدر . ناظر بكه